

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δ' Αθήνας

Επιμορφωτική Ημερίδα

Μεταβαίνοντας
στη νέα σχολική χρονιά:
Αναστοχασμός-Προκλήσεις-
Προγραμματισμός Εκπαιδευτικού Έργου

Διοργάνωση

Ιωάννα Μενδρινού

Σύμβουλος Εκπαίδευσης κλ. ΠΕ60

Παρουσίαση του προγράμματος:
«Γνωστική Εκπαίδευση-
CogniTain» στο νηπιαγωγείο»
από την κα Καζάλη Ελένη,
Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος
Ψυχολογίας, Πανεπιστημίου
Ιωαννίνων

Θεατρική Σκηνή Κ. Κουν, Δ. Αλίμου

5 Σεπτεμβρίου 2024

9:00 - 14:00

Αναλυτικό πρόγραμμα ημερίδας:

Ωρες	Τίτλοι εισηγήσεων	Προσκεκλημένοι εισηγητές
9:00-9:15	Προσέλευση	
9:15-9:45	Χαιρετισμός Ζητήματα Διοικητικής Οργάνωσης και Λειτουργίας για το σχολικό έτος 2024- 2025	Ιωάννης Κουμέντος Διευθυντής Εκπαίδευσης Δι.Π.Ε. Δ' Αθήνας
9:45-10:45	«Μεταβαίνοντας στη νέα σχολική χρονιά» Θεωρητικές και Βιωματικές προσεγγίσεις	Ιωάννα Μενδρινού Σύμβουλος Εκπαίδευσης κλ. ΠΕ60 Δι.Π.Ε. Δ' Αθήνας
10:45-11:15	Διάλειμμα	
11:15-12:00	«Κοινότητες Μάθησης και Συνεργασίας-Δικτύωση»	Ιωάννα Μενδρινού Σύμβουλος Εκπαίδευσης κλ. ΠΕ60 Δι.Π.Ε. Δ' Αθήνας
12:00-13:00	«Εφαρμογή προγράμματος «Γνωστική Εκπαίδευση-CogniTrain» στο νηπιαγωγείο»	Έλενα Καζάλη Επίκουρη Καθηγήτρια Γνωστικής Πειραματικής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
12:00-14:00	Συζήτηση – Λήξη εργασιών ημερίδας	

«Μεταβαίνοντας στη νέα
σχολική χρονιά:
Θεωρητικές και
Βιωματικές προσεγγίσεις»

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ-ΣΥΝΔΕΣΗ-ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Πίνακας περιεχομένων

01 Εισαγωγή

02 Ενεργοποίηση

03 Προγραμματισμός-Υλοποίηση-
Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Έργου

04 Μετάβαση – Συστημική
Καταξιοτική Διερεύνηση

Εισαγωγή [1]

Αναφερθήκαμε **πέρυσι** στη σημασία της **συνεργατικής-συναδελφικής κουλτούρας**

Διερευνήσαμε την έννοια και την αξία της για την αποδοτικότητα, την ανάπτυξη, την ευεξία του εκπαιδευτικού προσωπικού, και τελικά τη διασφάλιση ποιοτικού παιδαγωγικού κλίματος με θετική ανταποδοτικότητα στη σχολική κοινότητα.

TEAMWORK
MAKES THE
DREAM WORK!

Υπενθυμίζω...

Καλές συναδελφικές, διαπροσωπικές σχέσεις

- Βοηθούν τους εκπαιδευτικούς να διαχειρίζονται πιο αποτελεσματικά τις πολλαπλές απαιτήσεις του επαγγέλματος,
- Μειώνουν το άγχος και αυξάνουν την ικανοποίηση και την «ευημερία» τους.
- Επιδρούν θετικά στην κοινωνικοποίηση των νεοδιόριστων/ αρχάριων εκπαιδευτικών
- Είναι πολύτιμες για αυτούς που επιστρέφουν ξανά στο σχολείο μετά από κάποια διακοπή ή αρχίζουν να διδάσκουν μαθητές εντελώς διαφορετικούς από αυτούς των οποίων είχαν ως τώρα εμπειρία
- Βρίσκονται στη μέση ή κυρίως στα τελευταία στάδια της καριέρας τους

Η έλλειψη επαφής με τους συναδέλφους

- προκαλεί στους εκπαιδευτικούς αισθήματα απογοήτευσης και πλήξης, τα οποία μεταφέρονται και στους μαθητές.
- ευθύνεται κατά πολύ για την εξουθένωσή τους (**burnout**)

Όταν δημιουργείται μια
συλλογική επαγγελματική εμπιστοσύνη:

- οι εκπαιδευτικοί αλληλοεπιδρούν
πιο συλλογικά
- συνεργάζονται με τρόπο
που η μεταξύ τους συνεργασία
δημιουργεί πηγές ανατροφοδότησης και
συλλογισμού της πρακτικής τους

(Harris, 2002)

Η **συναδελφικότητα** γεφυρώνει τη σύλληψη του **σχολικού κλίματος** με τη σύλληψη της **κουλτούρας**, καθώς **ξεπερνά τις διαπροσωπικές σχέσεις** και **εισχωρεί στο σύστημα των νορμών που ενώνουν τους εκπαιδευτικούς σε μια συλλογική μονάδα.**

Σε μια **κοινότητα ανθρώπων** με παρόμοιες απόψεις και στάσεις, κοινή δέσμευση και κοινές εργασιακές παραδόσεις

(Sergiovanni, 1987:138 /Sergiovanni, 2001:108/ Sergiovanni & Starratt, 20027 :330).

Η **συναδελφικότητα** επεκτείνεται πέρα από τα στενά όρια της εργασίας, στον κοινωνικό χώρο.

Αποτελεί ένα **μηχανισμό** δια του οποίου **τα μέλη του συλλόγου διδασκόντων αναπτύσσονται**, **μαθαίνοντας ο ένας από τον άλλο** και **λειτουργώντας οι ίδιοι ως μαθητές** (Barth, 1990).

Οι Εκπαιδευτικοί

- Δεν βελτιώνουν τις διδακτικές πρακτικές τους μόνο μέσα από σεμινάρια και εργαστήρια που παρέχουν εξωτερικοί ειδήμονες

(Holloway & Long, 1998:539/ Jonson & Jonson, 1999/ Harris & Antony, 2001: 371-2, 384).

- Δυναμική του κάθε εκπαιδευτικού να συνεισφέρει στις αναπτυξιακές δραστηριότητες του σχολείου με βασικό στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου

(Hopkins, Ainscow & West, 1994: 113, 290 Barth (1989)

Προτείνεται:

- ✓ **ανάπτυξη του προσωπικού με έδρα τη σχολική μονάδα** ως η πιο αποτελεσματική εναλλακτική σε σχέση με τις προσπάθειες σε επίπεδο περιφέρειας ή τα πανεπιστημιακά προγράμματα.

Σύμφωνα μ' αυτήν την προσέγγιση

- ✓ οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζονται ως **κριτικά στοχαζόμενοι επαγγελματίες** και ως **ενεργοί ερευνητές** που αναλαμβάνουν και κατευθύνουν την ευθύνη της μάθησής τους

Δημιουργούμε δίκτυα συνεργασίας

Όλα τα παιδιά σε ομάδες
Οι δάσκαλοι/ες
Οι γονείς,
γιαγιάδες, παππούδες
Το όμορο νηπιαγωγείο
Το όμορο δημοτικό
Τοπικοί φορείς
Ειδικοί
Υποστηρικτικές δομές
Εκπ/σης
ΜΜΕ
Με νηπιαγωγεία του
εξωτερικού (*e-twinning*)

Εισαγωγή [2]

Φέτος, θα προχωρήσουμε ένα ακόμη βήμα αναφορικά με τον τρόπο σχεδιασμού-προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου, λαμβάνοντας υπόψη:

- Τη σύγχρονη πραγματικότητα
- Το θεσμικό πλαίσιο (νέο Π.Σ., Εσωτ. Κανονισμός, Συλλογικός Προγραμματισμός, Αποτίμηση εκπαιδευτικού έργου, Αξιολόγηση εκπαιδευτικών, κ.λπ.)
- Επιστημονική μεθοδολογία σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων (Έρευνα Δράσης)
- Αρχές της Θετικής ψυχολογίας / Συστημικής Καταξιοτικής Διερεύνησης
- Συναδελφικές-συνεργατικές πρακτικές

Πριν όμως, ας διερευνήσουμε ζητήματα του εαυτού

- Το δυναμικό και τα αποθέματά μας (πόροι)
- Την εμπειρία μας (δυσκολίες και θετικά στοιχεία)
- Τις διαπιστώσεις μας (αναστοχασμός προηγούμενου έτους)
- Τις συνδέσεις (στηρίγματα)
- Το όραμά μας
- Μέσα και τρόπους υλοποίησης
- Αξιολογικές μεθόδους αποτίμησης

The background features a collection of abstract, hand-drawn style elements in black, orange, and grey. These include various line shapes such as loops, zig-zags, and curves, some of which resemble stylized letters or symbols. A small orange plus sign is also visible in the lower-left area.

Ενεργοποίηση

Αναστοχασμός

ΑΤΟΜΙΚΑ – ΣΕ ΖΕΥΓΑΡΙΑ (η βεντάλια σου)

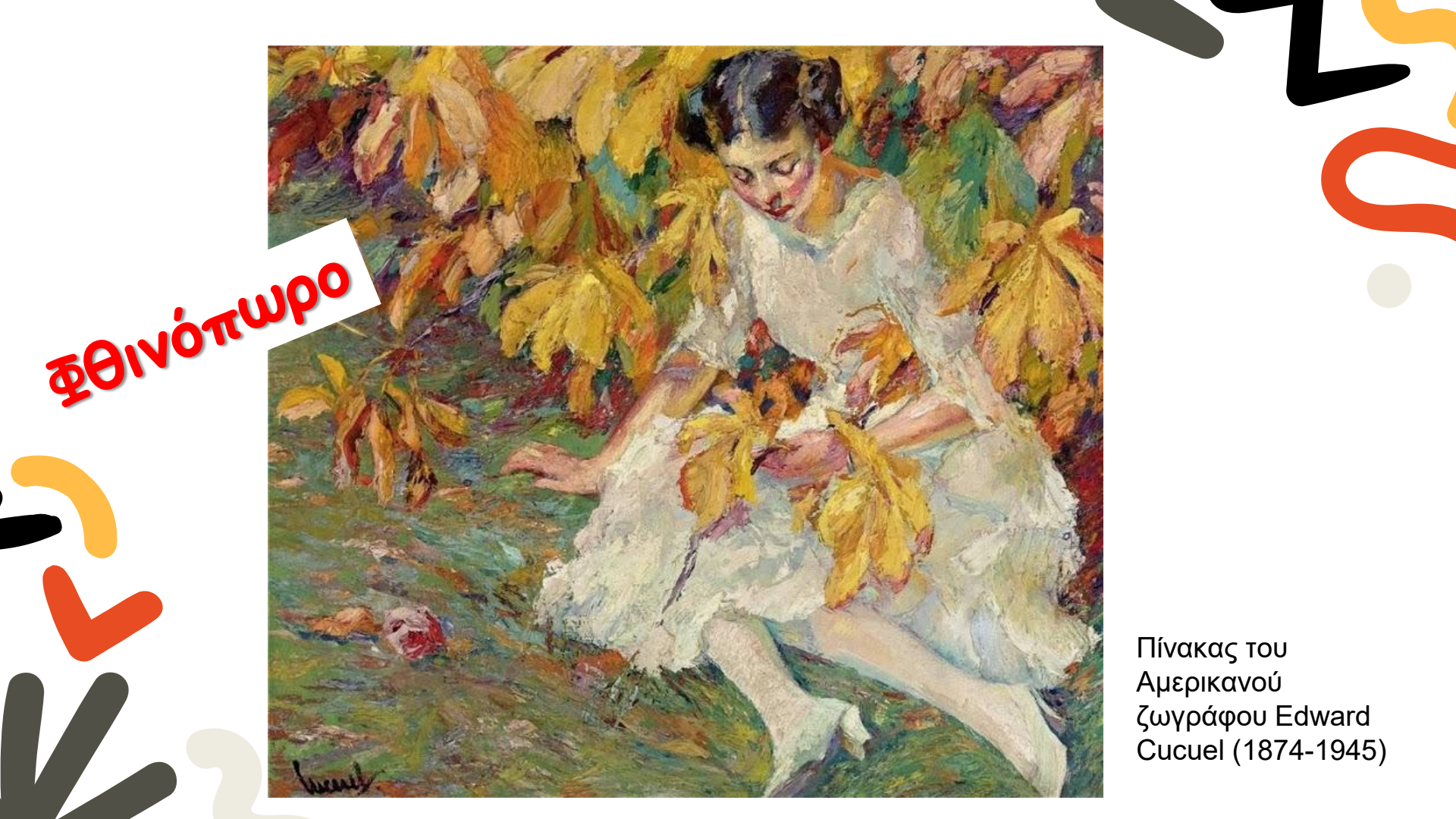
- Συναισθήματα και διαθέσεις στην αρχή του σχολικού έτους
- **Δεξιότητες**
- Συνδέσεις/σχέσεις που με υποστηρίζουν
- **Αξίες**

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ (ανά σχολείο)

ΤΙ ΑΠΟ
ΑΥΤΑ
ΦΕΡΝΩ ΣΤΟ
ΣΧΟΛΕΙΟ;

ΤΑ
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ
ΜΟΥ

Φθινόπωρο

Πίνακας του
Αμερικανού
ζωγράφου Edward
Cucuel (1874-1945)

«Ένα κίτρινο φύλλο σου
φθινόπωρο,
σ' έναν άνεμο ράθυμο κάθισε
και μ' ακολούθησε επίμονα.
Το πήρα
και το κρατώ
σαν κάτι συμβολικό από μέρους
σου,
σαν φιλικό αυτόγραφο,
ίσως σαν ένα (ευχαριστώ)
που διόλου μέρος δεν έλαβα
στο καλοκαίρι τούτο...
Το πήρα
κι εξιχνιάζω
τις φετινές προθέσεις σου
απέναντι μου.»

(Κική Δημουλά, «Αυτόγραφο»,
Ποήματα, Ίκαρος)

Προθέσεις ... Διερεύνηση αναγκών

στόχοι
σχέδια
όνειρα

σχεδιασμός
- πλάνο-
υλοποίηση

Από το πρόγραμμα
μετάβασης & ομαλής
προσαρμογής στο
Νηπιαγωγείο «Κάθε αλλαγή
μια φωτεινή αρχή» της Ι.
Μενδρινού Προσφέρεται στη
Βιβλιοθήκη Εργαστηρίων
Δεξιοτήτων/ Ενότητα Ευ Ζην
του ΙΕΠ:

<https://elearning.iep.edu.gr/study/.pdf>

Ή βρείτε το εδώ:

<https://blogs.sch.gr/imendrinou/2021/09/30/kathe-allagi-mia-foteini-archi-programma-kalliergeias-dexiotiton-ey-zin-iep/>

<https://blogs.sch.gr/imendrinou/files/2022/10/Κάθε-αλλαγή-μια-φωτεινή-αρχή.pdf>

**Βασικός
στόχος**

η βελτίωση της **ποιότητας** του
παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου

Τι, Πού: Βλ. Άξονες των 3 βασικών λειτουργιών μιας σχολικής
μονάδας

Πώς: Σχέδιο Δράσης – Μεθοδολογία Έρευνας δράσης

Συλλογικός **προγραμματισμός**, εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση των σχολικών **μονάδων** ως προς το εκπαιδευτικό τους έργο.

ΦΕΚ_B_4189/21.9.2021

Σκοπός της εσωτερικής αξιολόγησης είναι η συνεχής βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου σε επίπεδο σχολικής μονάδας και κατ' επέκταση στο σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος.

Προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου,

Σχεδιασμός και υλοποίηση **δράσεων** που θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας των **τριών βασικών λειτουργιών** της σχολικής μονάδας:

- α) της παιδαγωγικής και μαθησιακής λειτουργίας,
- β) της διοικητικής λειτουργίας,
- γ) της λειτουργίας της ως επαγγελματικής κοινότητας μάθησης, που προωθεί την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών

Οι λειτουργίες, οι άξονες και οι δείκτες παρουσιάζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία	
Άξονες	Δείκτες
1. Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση	- Εφαρμογή καινοτόμων διδακτικών πρακτικών - Ενίσχυση ήπιων και ψηφιακών δεξιοτήτων μαθητών/τριών - Εφαρμογή πρακτικών διαφοροποιημένης μάθησης - Υποστήριξη ένταξης ευάλωτων ομάδων μαθητών/τριών και μαθητών/τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες - Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη της διδασκαλίας - Ενασχόληση με ομίλους, σχολικές δραστηριότητες, προγράμματα - Προετοιμασία για συμμετοχή σε σχολικούς διαγωνισμούς, σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και αθλητικές δράσεις
2. Σχολική διαρροή - φοίτηση	- Παρακολούθηση και μείωση της άτακτης/σποραδικής φοίτησης και σχολικής διαρροής - Μέριμνα για τη μετάβαση μεταξύ εκπαιδευτικών βαθμίδων και προς την αγορά εργασίας
3. Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών	- Υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών/τριών - Διαμόρφωση κλίματος αλληλοσεβασμού, εμπιστοσύνης και σεβασμού της διαφορετικότητας - Διαμόρφωση τρόπων διαχείρισης εντάσεων και συγκρούσεων - Πρόληψη και αντιμετώπιση σχολικής βίας και εκφοβισμού
4. Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών	- Καλλιέργεια κλίματος σεβασμού και εμπιστοσύνης μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών - Υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών
5. Σχέσεις σχολείου - οικογένειας	- Ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας, υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας σχολείου - οικογένειας - Υποστήριξη δράσεων ενημέρωσης γονέων/κηδεμόνων για θέματα κοινού ενδιαφέροντος
Διοικητική λειτουργία	
Άξονες	Δείκτες
6. Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας	- Στοχοθεσία και προτεραιοποίηση στόχων - Διασφάλιση της εφαρμογής του σχολικού κανονισμού - Αξιοποίηση του εκπαιδευτικού προσωπικού - Κατανομή και διαχείριση πόρων - Προστασία, αξιοποίηση και εκσυγχρονισμός σχολικών χώρων - υποδομών
7. Σχολείο και κοινότητα	- Πρωτοβουλίες για τη διαμόρφωση δικτύων σχολείων - Ενίσχυση σχέσεων και επιδίωξη συνεργασιών με φορείς - Εξωστρέφεια -διάχυση καλών πρακτικών
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών	
Άξονες	Δείκτες
8. Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις	- Συμμετοχή σε επιμορφώσεις από αρμόδιους φορείς - Συμμετοχή σε ενδοσχολικές επιμορφώσεις - Σχεδιασμός και υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων με τη μορφή της ετεροπαρατήρησης - Σχεδιασμός δράσεων ανάπτυξης του γλωσσικού και του επιστημονικού εγγραμματισμού - Σχεδιασμός και υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων σε συνεργασία με άλλα σχολεία
9. Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα	- Συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα (Erasmus κ.λπ.) - Συμμετοχή σε δράσεις κοινωνικού ενδιαφέροντος κ.λπ.

Μεθοδολογία

- **Προγραμματισμός** (διερεύνηση αναγκών, διαθεσιμότητα πόρων, ετοιμότητα)
- **Σχεδιασμός δράσης/ων**
- **Υλοποίηση**
- **Έλεγχος – Αναστοχασμός – Ενδιάμεση Αποτίμηση** (διαμορφωτική αξιολόγηση)
- **Βελτιώσεις, διαφοροποιήσεις, εμπλουτισμός**
- **Έλεγχος – Τελική Αποτίμηση** (διαμορφωτική αξιολόγηση)
- **Νέος Προγραμματισμός** (αξιοποίηση πρότερων γνώσεων και παραάγωγων, νέες ανάγκες)

Συμμετοχική Εκπαιδευτική Έρευνα Δράσης

- εναλλακτικό επιστημολογικό παράδειγμα
- μεθοδολογικό εργαλείο εμπλοκής των εκπαιδευτικών σε ερευνητικές διεργασίες
- **συστηματική μελέτη** των ποικίλων πτυχών της διδασκαλίας και της μάθησης σε συγκεκριμένα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα
- **όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του ερευνητικού σχεδίου**
- αναστοχασμός πάνω στο διδακτικό έργο των εκπαιδευτικών
- **αφύπνιση και αλλαγή** προς μια προοδευτικότερη παιδαγωγική σκέψη
- **επικοινωνία** απόψεων, ιδεών και λύσεων με την ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα.

Τι είναι;

Συμμετοχική Εκπαιδευτική Έρευνα Δράσης

- **Αφετηρία** της αποτελεί μια προβληματική κατάσταση, ένα ζήτημα που απασχολεί τους εκπαιδευτικούς και χρειάζεται βελτιωτικές παρεμβάσεις.
- Εκτός από τον εκπαιδευτικό ερευνητή ή την ερευνητική ομάδα εκπαιδευτικών, συμμετέχουν και άλλοι εμπλεκόμενοι στην εκπαιδευτική διαδικασία (γονείς, σχολικοί σύμβουλοι...), αλλά και ο διευκολυντής (facilitator) που συντονίζει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα (μπορεί να είναι ένας από τους εκπαιδευτικούς ερευνητές)
- **Συλλογή δεδομένων:**
 - με ανοιχτές και ελεύθερες τεχνικές (ημερολόγιο εκπαιδευτικών ή μαθητών, ηχογραφήσεις και μαγνητοσκοπήσεις διδακτικών διαδικασιών...)
 - με πιο αυστηρές και ποσοτικές (ερωτηματολόγιο με κλειστές ερωτήσεις, κλείδες παρατήρησης, δομημένη συνέντευξη...).

πώς
διαρθρώνεται;

μετάβαση

Μετάβαση (ετυμ.) : η ενέργεια ή το αποτέλεσμα του μεταβαίνω.

α. μετακίνηση από έναν τόπο σε έναν άλλον

β. εξέλιξη ή **αλλαγή**

[λόγ. < αρχ. μετάβα(σις) `πέρασμα απέναντί']

- Ο όρος **μετάβαση** (transition):
 - σχετίζεται ενίοτε με την έννοια «**κρίση**»
 - χρησιμοποιείται ταυτόσημα με την έννοια «**αλλαγή**» ή «**μεταβολή**» (κατάστασης, ρόλου, αίσθησης του εαυτού, περιβαλλοντικών συνθηκών, κ.λπ.)
- Διεγείρει μηχανισμούς προσαρμογής ή αντίδρασης σε περίπτωση ανισορροπίας

μετάβαση

Κατά τη διάρκεια της ζωής, το άτομο βιώνει διάφορες μεταβάσεις:

αναμενόμενες

κανονικές/φυσιολογικές (normative)

αναπτυξιακές

μη αναμενόμενες

μη κανονικές (non-normative)

απρόσμενα γεγονότα

Αλλάζει, μετασχηματίζεται, μεταμορφώνεται.

Ζει άλλωστε σε έναν διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο

(Silverman, 2000).

Μετάβαση στο (νέο) σχολείο

- Σημείο καμπής στη ζωή του παιδιού
- Σηματοδοτεί είτε **το πρώτο κοινωνικοποιητικό πέρασμα από το σπίτι στο σχολείο** (πρώτη φοίτηση) είτε **το πέρασμα από το ένα σχολείο σε ένα νέο** της επόμενης βαθμίδας (από τον Παιδικό Σταθμό στο Νηπιαγωγείο ή από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό)
- Δεν είναι ένα γεγονός που περιορίζεται στην πρώτη ημέρα προσέλευσης στο σχολείο αλλά μια **δυναμική διαδικασία**, που διαρκεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (οικοσυστημικό – αναπτυξιακό μοντέλο προσέγγισης) (Μέξη & Βλάσση, 2010).
 - Σχετίζεται (κατά περίπτωση) με έντονα συναισθήματα:
 - ο **αγωνία, αβεβαιότητα, φόβο ... χαρά, προσμονή, ενδιαφέρον** (για το νέο και άγνωστο)
 - ο **λύπη, θυμό, αίσθημα ματαιώσης, ζήλια ...** (για όσα αποχωρίζεται, αλλάζει)
 - ο **αυξημένο άγχος**: χαρακτηριστικό συναίσθημα σε κάθε διαδικασία μετάβασης (Βруниώτη & Ματσαγγούρας, 2005).

κύριες προκλήσεις

που καλείται να διαχειριστεί το παιδί κατά τη μετάβαση στο νέο σχολικό πλαίσιο:

- **απομάκρυνση** του(αποχωρισμός) από το στενό οικογενειακό περιβάλλον,
- **ανατροπή** της καθημερινότητας και των συνηθειών,
- **αλλαγή** σχολικού περιβάλλοντος (χωροταξία, λειτουργικές δομές),
- **διαφοροποίηση** προγράμματος και πλαισίου διδασκαλίας,
- **αλλαγή** εκπαιδευτικού και συμμαθητών,
- **νέες** γνωστικές και κοινωνικές **προκλήσεις**
- **διαφοροποίηση** της καθημερινότητας μετά τη λήξη του σχολικού προγράμματος.

Μετάβαση και αντιδράσεις κατά την **προσαρμογή** στο (νέο) σχολείο

- Οι αντιδράσεις όσο και οι επιπτώσεις ποικίλουν κατά περίπτωση*, και είναι λιγότερο ή περισσότερο έντονες, έκδηλες ή μη, για μεγάλο χρονικό διάστημα στη ζωή του παιδιού αλλά και της οικογένειάς του.
- Σχετίζονται με ένα πλέγμα παραγόντων όπως, **ετοιμότητα**:
 - ο της οικογένειας και του ευρύτερου περιβάλλοντος,
 - του σχολείου από το οποίο «φεύγει» το παιδί
 - του σχολείου στο οποίο «εισέρχεται» και που οφείλει να υποστηρίξει τα παιδιά και την οικογένεια ώστε να ξεπεραστούν οι όποιες δυσκολίες εμφανιστούν.
- Σχετίζονται επίσης, με το **επίπεδο ανάπτυξης των ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων** του παιδιού που θεωρούνται απαραίτητες για τη φοίτησή του στο σχολείο.

* Υπάρχουν μεγάλες ενδοατομικές διαφορές στον τρόπο βίωσης (ένταση, διάρκεια) και διαχείρισης (στρατηγικές) των αλλαγών
(Χατζηχρήστου, 2004, σ.270)

Μετάβαση και προσαρμογή

στο (νέο) σχολείο

- Κρίνεται ομαλή και επιτυχημένη, όταν
 - ο το παιδί διαμορφώσει **θετική στάση** προς το σχολείο,
 - ο **διαχειρίζεται δυσκολίες** και προκλήσεις στο νέο περιβάλλον,
 - ο **εντάσσεται ενεργητικά στην ομάδα** συνομηλίκων,
 - ο ανταποκρίνεται **δημιουργικά και με ευχαρίστηση** στις απαιτήσεις που απορρέουν από το νέο του ρόλο ως μαθητής (Margetts 2002, στο Τεμπρίδου 2014).

Η αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων φαίνεται ότι επιδρά θετικά στην εξέλιξη και στην πρόοδο του παιδιού

Μία αναποτελεσματική προσέγγιση ή η έλλειψη προσέγγισης και διαχείρισης, μπορεί να σημαδέψει την μετέπειτα πορεία του ως μια τραυματική εμπειρία.

παράγοντες που συμβάλλουν στην ομαλή **μετάβαση** του **παιδιού** στο **σχολείο**

- η **ενημέρωση** και **προετοιμασία** των παιδιών, ώστε να ελέγχουν και να διαχειρίζονται τις πολυεπίπεδες αλλαγές που δημιουργεί η μετάβαση
- η εμπλοκή και η **συνεργασία των γονέων** και γενικότερα η στάση του ευρύτερου περιβάλλοντος το οποίο επηρεάζει το παιδί, και εντός του οποίου αισθάνεται ασφάλεια και εμπιστοσύνη,
- **οι εκπαιδευτικοί** αναφορικά με τη σχέση που αναπτύσσουν με το κάθε παιδί

«Big deal", σημαντική πρόκληση και για τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς

(Kagan, 1999)

Εργαστήρια Δεξιοτήτων
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ

Κάθε αλλαγή μια φωτεινή αρχή!

Μικρές ηλιαχτίδες
ενδυνάμωσης και φροντίδας
μέσα από το ... παράθυρο!

Ιωάννα
Μενδρινού

* προσφέρεται στη
βιβλιοθήκη του
προγράμματος
επιμόρφωσης
εκπαιδευτικών
του ΙΕΠ :
[https://elearning.iep.edu.
gr/study/.pdf](https://elearning.iep.edu.gr/study/.pdf)

Δείτε κι εδώ:
[https://blogs.sch.gr/imendri
nou/2021/09/30/kathe-
allagi-mia-foteini-archi-
programma-kalliergeias-
dexiotiton-ey-zin-iep/](https://blogs.sch.gr/imendri
nou/2021/09/30/kathe-
allagi-mia-foteini-archi-
programma-kalliergeias-
dexiotiton-ey-zin-iep/)

[https://blogs.sch.gr/imendri
nou/files/2022/10/Kάθε-
αλλαγή-μια-φωτεινή-
αρχή.pdf](https://blogs.sch.gr/imendri
nou/files/2022/10/Kάθε-
αλλαγή-μια-φωτεινή-
αρχή.pdf)

Συνδέομαι – Ονειρεύομαι – Δημιουργώ – Μοιράζομαι

Το πρόγραμμα

<<Κάθε αλλαγή μια φωτεινή αρχή!>>

- **Στοχεύει** στην κοινωνικο-συναισθηματική **υποστήριξη** και **ομαλή προσαρμογή** των παιδιών στο σχολείο **μέσα από μία θετική, αισιόδοξη και οραματική προοπτική.**
- **Επενδύει:**
 - στα **αποθέματα** δεξιοτήτων, ικανοτήτων, αξιών και εμπειριών των μαθητών/-τριών,
 - στη **σύνδεση** με την ομάδα των συνομηλίκων και το χώρο του νέου σχολείου ως τόπου χαράς και δημιουργίας, και τελικά,
 - στην **καλλιέργεια δεξιοτήτων** του 21^{ου} αιώνα (4cs) και δεξιοτήτων ζωής και του νου,
 - στην ενίσχυση της **ψυχικής ανθεκτικότητας**,
 - στα **όνειρα** που πλουτίζουν τη ζωή και δίνουν υπόσταση στον αέναο αγώνα του ανθρώπου για την κατάκτηση της ευημερίας-ευτυχίας

- Προσέγγιση υπό την οπτική της **θετικής ψυχολογίας**
- **Καταξιοτική Συστημική διερεύνηση**
(συστημική διαλεκτική μεθοδολογική προσέγγιση)

η επίγνωση των εσωτερικών και εξωτερικών πόρων ενός
ατόμου μπορεί να το βοηθήσει να αντιμετωπίσει
όχι μόνο με αποτελεσματικότητα νέες και στρεσογόνες
συνθήκες
αλλά και με επιτυχία, νέες προκλήσεις
που αναδύονται μπροστά του

με βασικά υλικά

- ✓ τα αποθέματα,
- ✓ τη σύνδεση,
- ✓ τις επιθυμίες
- ✓ τα όνειρα των παιδιών,
- ✓ την επιστράτευση της φαντασίας (ασφαλές κι ελκυστικό μυθοπλαστικό πλαίσιο)

το πρόγραμμα ευελπίζεται να ενισχύσει τους μικρούς μαθητές ώστε **να αντέχουν** και **να διαχειρίζονται** με ενεργητικό τρόπο τις «αλλαγές» της ζωής και μέσα από αυτές **να νιώθουν περηφάνεια** για τα επιτεύγματά τους, **να εξελίσσονται** και **να προοδεύουν**.

αλλαγή ... μια φωτεινή αρχή - Το μήνυμα του ήλιου

Pinelopi Kerasoviti

555 εγγραμμένοι

Εγγραφή

14

Κοινοποίηση

Λήψη

BINTEO: <https://www.youtube.com/watch?v=pYqT2cVPMw>

Δημιουργός: Πηνελόπη Κερασοβίτη - 3^ο Νηπ. Αργυρούπολης/ Νηπ. Λυγιάς Λευκάδας

Το μήνυμα του Ήλιου (1^ο γράμμα)

Το γράμμα του Ήλιου

καλημέρα παιδιά,

καλώς σας βρήκα! Καλό φθινόπωρο με γέλια και παιχνίδια!

Το ξέρω ότι θα σας λείψει το καλοκαίρι!

Και οι μέρες το ίδιο ...
Περισσότερα θα μου λείψουν η ξεγνοιασιά και οι ατέλειωτες ποδηλατοβόλτες
ψηλά στο μονοπάτι του ουρανού. Η πρωινή ησυχία και οι μεσημεριανές
κουβέντες με τον τίτζίτσο τον φίλο μου. Τα παιχνιδίσματα με το φως πάνω
στην ήρεμη θάλασσα και η μεγαλαάλη βροσερή βουτιά λίγο πριν κρυφτώ
στη δύση. Α, μην το ξεχάσω... Και τα παιχνιδάκια θα μου λείψουν, και τα
καρπούζια ...

Όμως δεν στεναχωριέμαι που τελείωσε το καλοκαίρι...

Γιατί και το φθινόπωρο, έχει τη χάρη του.

Εγώ το αγαπώ το φθινόπωρο. Είναι η εποχή που μπορώ να παίξω κρυφτό
με τα φίλαρξά μου τα σύννεφα.

Είναι η εποχή που ξυπνά το αέρα με δροσίς και όρεξη για αταξίες και
ζαβολιές! Πόσο διασκεδαστικό είναι όταν κάνουμε αγώνες δύναμης! Και
φυσά, και φυσά, και ξεφυσά ... Πότε φανερά και πότε κρυφά, μα δεν τα
καταφέρνει να βγάλει τις τσάκτες των ανθρώπων. Γιατί όσο φυσά, εκείνοι τις
αφήγουν περισσότερο πάνω τους για να μην κρυώσουν. Και τότε
σκηνιρεύεται και σκονιά τα φύλλα από τα δέντρα. Ανακατεύει τα μαλλιά των
κοριτσιών και ρίχνει τη μουσγάδα με τα καθαρά ρούχα από το σκονί.

Αυτό που μου αρέσει όμως πιο πολύ στο φθινόπωρο, είναι ότι ανοίγουν τα
σχολεία! Κι αυτό είναι το καλύτερο από όλα!

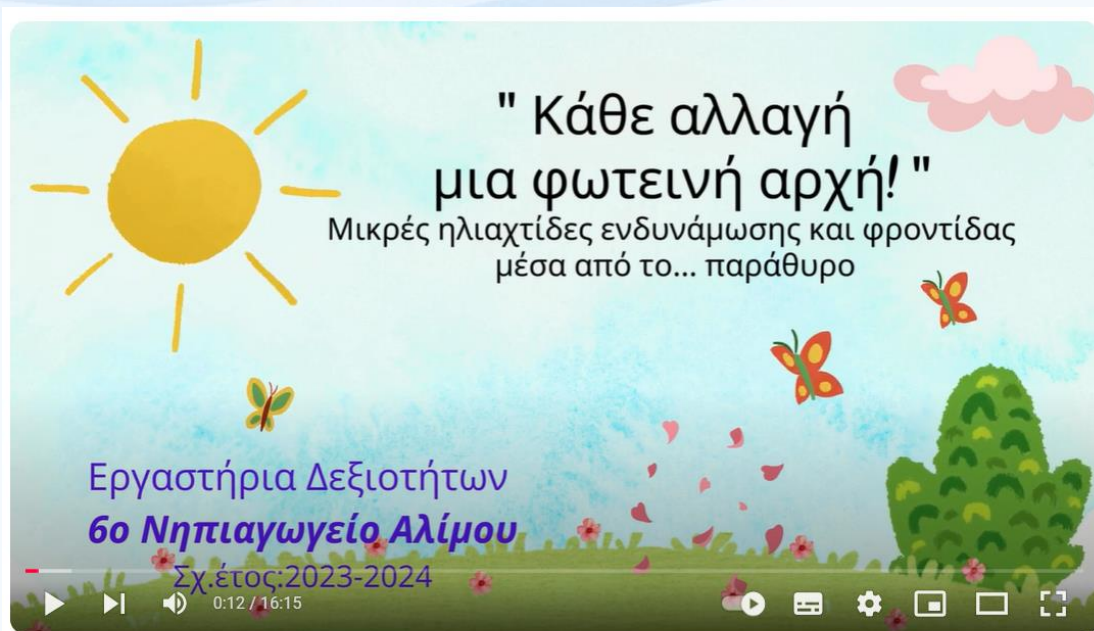
Κάθε πρωί παιδιά, θα ξυπνάμε μαζί. Μαζί θα πηγαίνουμε στο σχολείο και το
μεσημέρι πάλι πίσω στο σπίτι.

Κι αν κάποιο παιδάκι είναι νυσταγμένο θα του χαϊδώνω ζεστά το μάγουλο
και την πλατούλα.

Κι αν κάποιο παιδάκι πάει πρώτη φορά σχολείο, θα στείλω τις ηλιαχτίδες μου
να πλέξουν μια φωτεινή ακτινοβόρδα, που θα συνδέει το σπίτι με το
σχολείο, για να μη χάνει ποτέ τον δρόμο. Οι μικρές ηλιαχτίδες θα το
υποδεχτούν γλιστρώντας μέσα από τα ανοιχτά παράθυρα της τάξης. Και θα
σκαρπώνουν παιχνίδια και χορούς για να περνά καλά και να μαθαίνει, και να
μεγαλώνει παρέα με τους καινούργιους του φίλους.

Κάθε μέρα θα ακούω το μελωδίο βουητό και τα γέλια σας στο διάλειμμα.
Κι ένα μεγάλο χαμόγελο θα σχηματίζεται στα χείλη μου.

Καλή αρχή λοιπόν,
Ο φίλος σας ο Ήλιος

Κάθε αλλαγή μια φωτεινή αρχή! 6ο Νηπιαγωγείο Αλίμου!

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗ

Εγγραφή

👍 2

🔗 Κοινοποίηση

⬇️ Λήψη

<https://youtu.be/L-8QL8OUo8o>

Μπορείτε να αξιοποιήσετε ιδέες και από τα προγράμματα:

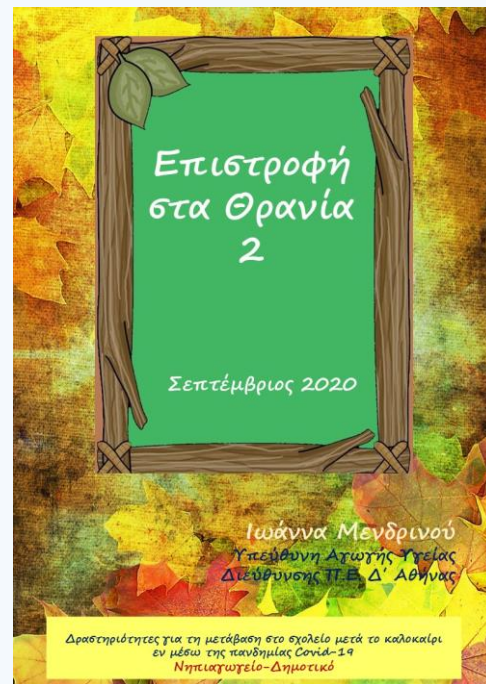

<https://www.openbook.gr/5-super-iroes-stin-taxi-moy/>

<https://blogs.sch.gr/imendrinou/2020/12/22/5-soyper-iroes-stin-taxi-moy-ekpaideytikes-drastiriotites-gia-mathites-a-thmias-ekpaideysis/>

https://blogs.sch.gr/ioanna-mendrinou/2024/09/11/quot-5-soyper-iroes-stin-taxi-moy-quot-ekpaideytikes-drastiriotites-gia-mathites-a-thmias-ekpaideysis_2i-ekdosi/

<https://blogs.sch.gr/ioanna-mendrinou/category/agogi-ygeias/>
<https://blogs.sch.gr/imendrinou/2022/09/23/epistrofi-sta-thrania-metavasi-epanasyndesi-prosarmogi-meta-to-kalokairi/>

Καλή μας αρχή!

ioannamendrinou23@gmail.com

Ioanna Mendrinou

<https://blogs.sch.gr/ioanna-mendrinou/>

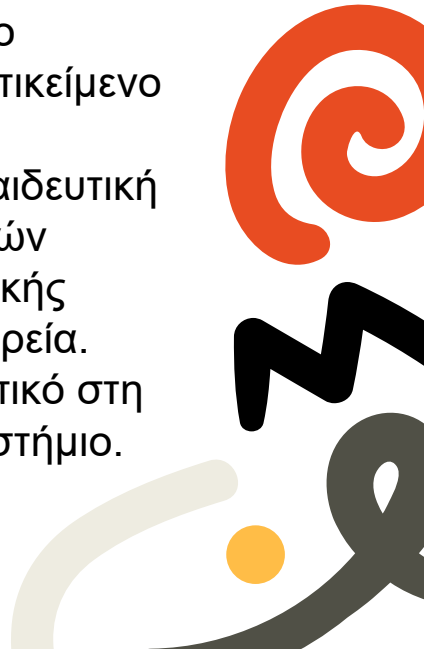
Έλενα Καζάλη

Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Γνωστικό Αντικείμενο: Γνωστική/Πειραματική Ψυχολογία

Απόφοιτη του Τμήματος Ψυχολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από το Πανεπιστήμιο του Lancaster της Αγγλίας, με αντικείμενο την Αναπτυξιακή Ψυχολογία.

Κάτοχος διδακτορικού διπλώματος στη Γνωστική Ανάπτυξη-Εκπαιδευτική Ψυχολογία από το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Το 2017 απέσπασε το Βραβείο Καλύτερης Διδακτορικής Διατριβής «Μαρία Νασιάκου» από την Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία. Από το 2017 εργάζεται ως Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό στη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Το πρόγραμμα CogniTrain

αναφέρεται στην εκπαίδευση-εξάσκηση δυο γνωστικών ικανοτήτων που σχετίζονται με τη γνωστική ανάπτυξη:

- i. την ικανότητα εννοιολογικής αλλαγής και
- ii. τη γνωστική ευελιξία.

Η εκπαίδευση στην εννοιολογική αλλαγή, στη διαδικασία δηλαδή αναθεώρησης των υπάρχουσών γνωστικών πλαισίων για να προσαρμοστούν σε νέες πληροφορίες, είναι καθοριστική για τη γνωστική ανάπτυξη στην προσχολική ηλικία.

Η γνωστική ευελιξία, μια βασική εκτελεστική λειτουργία, είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την προσαρμοστική συμπεριφορά και την επίλυση προβλημάτων στα παιδιά.

Στην προσχολική ηλικία, και οι δυο αυτές ικανότητες είναι κρίσιμες για την εκπαιδευτική επιτυχία και τη νοητική ανάπτυξη.

